

Aanwijzende voornaamwoorden II

N°8

Andere aanwijzende voornaamwoorden

Behalve de aanwijzende voornaamwoorden [deze, dit, die en dat](#) zijn er nog andere aanwijzende voornaamwoorden.

Datgene, diegene, degene

Datgene wat

'Datgene wat' betekent 'dat wat' of 'de dingen die'. 'Datgene' wordt altijd vergezeld van het betreffende voornaamwoord 'wat': 'datgene wat'. 'Datgene' is formeel en in de spreektaal wordt vaker 'dat wat' of 'wat' gebruikt.

Voorbeeld:

Je moet **datgene** doen **wat** ze van je verlangen.

Je moet **dat** doen **wat** ze van je verlangen.

Je moet doen **wat** ze van je verlangen.

De laatste zin is het gebruikelijkst, maar in dit geval is het een betreffende voornaamwoord en geen aanwijzend voornaamwoord.

Degene die/diegene die

'Degene die' betekent 'de persoon die' of 'die persoon die'. 'Diegene die' betekent hetzelfde.

Aanwijzend voornaamwoord	Toepassing
degene (die), diegene (die)	enkelvoud
degenen (die), diegenen (die)	meervoud

'Degene(n)' en 'diegene(n)' worden gebruikt als het gaat om:

- ➡ een specifiek persoon (enkelvoud)

Voorbeeld:

Wie is **d(i)egene die** vanmorgen aangebeld heeft?

Ik heb nog contact met **d(i)egene die** vroeger naast ons woonde.

- ➡ iedereen met een specifieke eigenschap (meervoud)

Voorbeeld:

D(i)egenen die als eerste bij de finish zijn, krijgen een prijs.

Zo'n, zulke

'Zo'n' en 'zulk(e)' kunnen gebruikt worden als aanwijzend voornaamwoord en als [uitroepend voornaamwoord](#).

Aanwijzend voornaamwoord	Toepassing
zo'n (= zo een)	enkelvoud
zulk(e)	enkelvoud/meervoud

zo'n

Voorbeeld:

Zo'n bestelling kan een paar uur duren.

Heb jij niet **zo'n** bril?

zulke

Zulke is het meervoud van zo'n.

Voorbeeld:

Zulke bestellingen kunnen een paar uur duren.
Heeft u niet **zulke** brillen?

zulk(e)

Zulk en zulke worden gebruikt voor ontelbare zelfstandig naamwoorden in het enkelvoud. 'Zulk' voor het-woorden en 'zulke' voor de-woorden.

Voorbeeld:

Zulk zand is lekker om op te lopen.
Daar gebruikt men **zulke** boter voor.

Dezelfde, hetzelfde

'Dezelfde' en 'hetzelfde' kunnen voor een zelfstandig naamwoord gebruikt worden of onafhankelijk.

Aanwijzend voornaamwoord	Toepassing
dezelfde	enkelvoud/meervoud
hetzelfde	enkelvoud

➡ dezelfde (enkelvoud):

Voorbeeld:

Zij zaten op **dezelfde** school.
Heb jij **dezelfde** als ik? (zelfstandig)

➡ hetzelfde (enkelvoud):

Voorbeeld:

Jan en Anneke hebben **hetzelfde** gerecht besteld.
Dit jaar doen ze **hetzelfde** als vorig jaar.

➡ dezelfde (meervoud)

Voorbeeld:

Wij hebben **dezelfde** dingen gedaan.
Nee, dat zijn niet **dezelfde**.